

RAPORT

PRIVIND APLICAREA LEGII VOLUNTARIATULUI ÎN ROMÂNIA

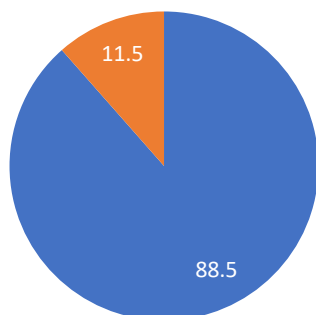
Cuvânt introductiv

Acest raport a fost întocmit de Comunitatea ONedu România, structura elevilor din România care militează pentru digitalizarea educației și promovează voluntariatul în rândul tinerilor, cu scopul de a evalua problemele întâmpinate de către organizațiile non-guvernamentale în aplicarea Legii Voluntariatului.

Mai jos sunt regăsite 10 întrebări, puse prin intermediul unui sondaj anonim lansat atât pe pagina publică a structurii, cât și prin trimiterea de e-mailuri către ONG-uri identificate prin intermediul motoarelor de căutare care activează în România sau care lucrează cu voluntari români pentru proiecte internaționale, ajungându-se la 288 de organizații respondente.

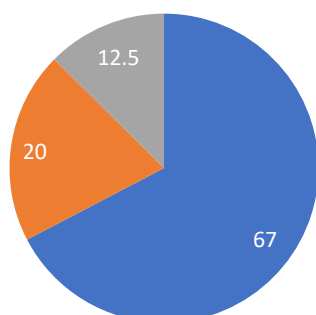
Prezentul document prezintă o imagine sumbră a voluntariatului din România care deși are o plasă de protecție pentru eventualii voluntari, prin reglementări în vigoare, acesta suferă lipsă de informații sau din lipsă de control față de aplicarea acestei legi de către autoritățile competente. De asemenea s-au observat nereguli cu privire la incapacitatea minorilor de a fi voluntari în mod legal, deși aveau capacitatea de a activa, lucru observat de ONG-uri și aplicat prin acceptarea voluntarilor fără a li se întocmi contracte după toate standardele de protecție a organizației și a voluntarului. De asemenea, tindem să credem că documentele încheiate diferă de la organizație la organizație, întrucât nu există un model unic de contract sau acord parental, astfel că Legea Voluntariatului a fost aplicată de către fiecare organizație așa cum a fost înțeleasă.

I. Ai încheiat contracte cu voluntarii până în prezent?

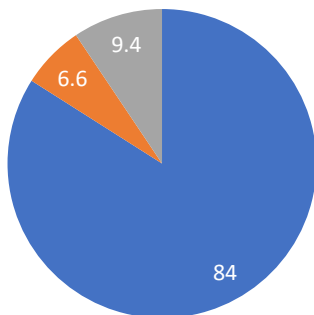
Se observă că există încă un număr destul de mare de organizații care nu au încheiat contracte cu voluntarii (11,5% dintre respondenți), pe când majoritatea respondenților au încheiat documente, fie ele incomplete sau nu respectă Legea Voluntariatului (88,5% dintre respondenți).

II. Știi că minorii trebuie să aibă minim 15 ani ca să poți încheia contracte de voluntariat cu aceștia?

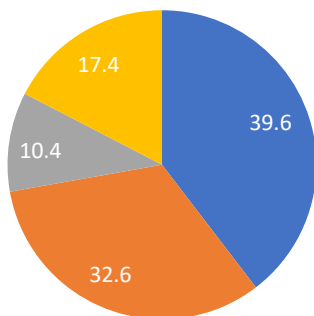
Un număr destul de mare de organizații nu știau de vârsta minimă sau nu au respectat, dintre care 20% nu știau această condiție și 12,5% au încheiat contracte și cu persoane sub 15 ani. Aproximativ 67% dintre respondenți au respectat Codul Muncii sau știau de prevedere.

III. Știi că voluntarilor le trebuie asigurate instructajul SSM și instruirea inițială cu privire la respectarea regulamentelor interne?

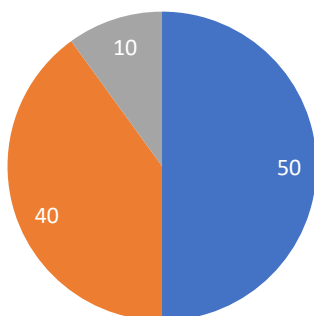
Cu privire la instructajul SSM, 84% din organizații au afirmat că au făcut acest lucru la fiecare voluntar înscris. Ce e mai problematic a fost faptul că 6,6% din respondenți nu au știut ce reprezintă acest instructaj, iar 9,4% au afirmat că nu au făcut acest instructaj, ceea ce subliniază o problemă a lipsei de informare în rândul organizațiilor active și o lipsă de control din partea autorităților.

IV. Ai asigurat instructajul SSM și instruirea inițială cu privire la regulamente?

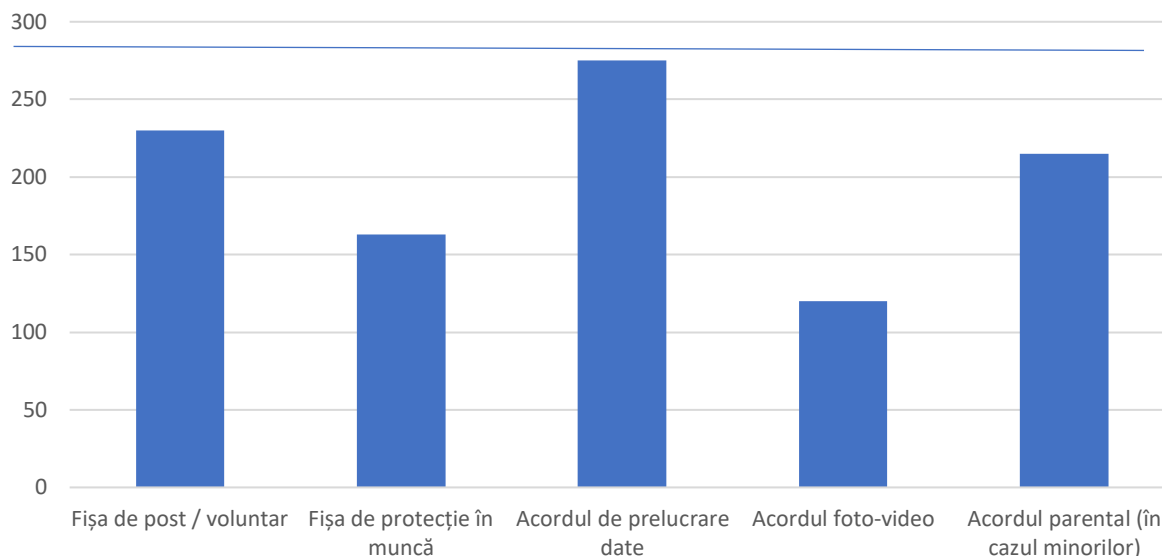
În discordanță cu punctul anterior, mai multe ONG-uri au considerat că instructajul SSM este sinonim cu instruirea inițială, așadar vedem o scădere a numărului de instructaje SSM, aceștia reprezentând o combinație între cei care au făcut doar instructajul SSM (10,4% dintre respondenți) și 39,6% au făcut ambele instructaje, însumând 174 de organizații care au făcut de facto acest instructaj. De asemenea 32,6% dintre respondenți au oferit doar instructaj inițial, iar 17,4% dintre respondenți nu au oferit niciun instructaj.

V. Știi că organizațiile trebuie să monitorizeze activitatea voluntarilor și să aibă o evidență internă cu privire la activitățile desfășurate de voluntari?

50% dintre respondenți au răspuns pozitiv și monitorizează activitatea voluntarilor, dar restul de jumătate dintre respondenți nu monitorizează activitatea și orele pe care voluntarii le fac în cadrul activității lor, 40% dintre respondenți știu despre această evidență, dar nu o țin, iar restul de 10% nu știu de obligativitate.

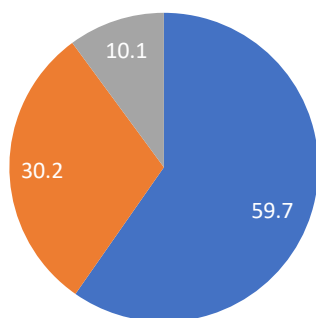
VI. Ce documente ai încheiat cu voluntarii, cu excepția contractului de voluntariat în sine?

Documente anexate contractului au ca scop protejarea voluntarului, dar și al organizației împotriva eventualelor neînțelegeri survenite în timpul activității voluntarului, dar nu știm sigur dacă documentele sunt în conformitate cu Legea Voluntariatului, întrucât nu există niște modele unice naționale, dintre care doar 120 de contracte au acorduri foto-video. Privind GDPR-ul, acesta apare cel mai des, la doar 275 din 288 de respondenți, parte a aplicării dure a Regulamentului Privind Protecția Datelor cu Caracter Personal.

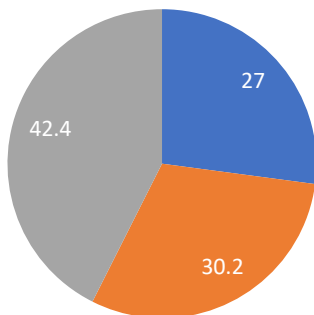
Fișa voluntarului (de post) este încheiată în 230 de organizații, iar Fișa de protecție în muncă este încheiată la 163 dintre respondenți. 215 respondenți au declarat că au încheiat acorduri parentale, cu posibilitatea ca o parte din celelalte organizații să nu lucreze cu minori.

VII. Știi că organizațiile care lucrează cu voluntari trebuie să aibă în mod obligatoriu un coordonator de voluntari?

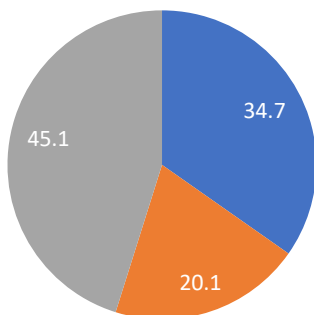
59,7% dintre respondenți au afirmat că de această prevedere, 30,2% dintre respondenți nu au respectat această prevedere, dar știau de existența ei, iar 10,1% dintre respondenți nu cunoșteau, deci nu au avut nici coordonator de voluntari.

VIII. Știi că organizația este obligată să menționeze cerințele de sănătate pentru voluntari (care trebuie confirmate prin documente justificative)?

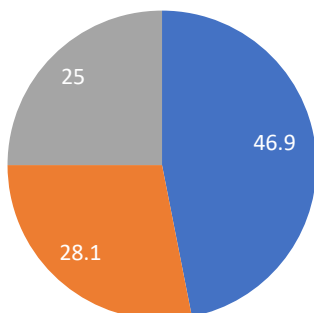
O altă rămășiță a Codului Muncii este obligativitatea organizațiilor de a pune cerințe de sănătate voluntarilor și de a înregistra dovezi medicale din partea acestora, așadar, 27% dintre respondenți au afirmat că aplică această cerință, pe când 30,2% dintre respondenți nu au aplicat sub nicio formă prevederea. Restul, care reprezintă majoritatea respondenților (42,2%), nu cunosc această obligativitate și nu cer documente medicale justificative la încheierea contractelor.

IX. Consideri că certificatele de voluntariat trebuie eliberate la minim 120 de ore?

Aproximativ 45% dintre respondenți consideră că nu ar trebui impus un anumit număr de ore pentru a fi eliberate documente de adevărire a activităților în cadrul organizației, pe când 34,7% sunt de acord ca această recomandare din lumea ONGească să fie prevăzută în lege. 20,1% dintre respondenți sunt neutri cu privire la această posibilă modificare.

X. În opinia ta, organizația pe care o reprezinți a respectat cu strictețe legea voluntariatului?

Ultimul item a servit ca o concluzie în urma conturării diferențelor dintre instructajul SSM și cel inițial, sau în urma observării nevoilor unui contract și a altor obligații menționate în chestionar sub forma de întrebări și răspunsuri, 46,9% dintre corespondenți consideră că respectă cu strictețe Legea Voluntariatului, pe când 28,1% nu sunt siguri dacă respectă în mod corect Legea Voluntariatului. 25% dintre respondenți au recunoscut că nu respectă întrutotul legislația voluntariatului în vigoare.

XI. Concluzie

ONG-urile care lucrează cu voluntari suferă datorită tratării voluntariatului ca parte a legislației muncii, prin sufocarea acestora cu documente pentru înregistrarea și monitorizarea voluntarilor, fără a se oferi o formă de consiintă privind protecția împotriva potențialelor exploatări din partea unor organizații sau de acțiuni negative întreprinse de anumiți voluntari.

În cazul organizațiilor care activează cu voluntari minori, se presupune automat că este imposibil ca o persoană mai mică de 15 ani să participe în societatea civilă ca parte a demersurilor pentru educație, cultură, mediu și chiar integrare socială. Statul nu îi recunoaște iar ei sfârșesc în a activa folosind artificii juridice sau voluntariat „la negru”, în funcție de posibilități, fără a se asigura o protecție adecvată acestei categorii cu risc de exploatare.

Monitorizarea voluntarilor este ambiguă și se face după mai multe proceduri și standarde, unele având efect și altele permițând organizației-gazdă sau a voluntarului să exploateze monitorizarea în beneficiul său, și implicit în detrimentul organizației, care poate să nu aibă pârghii să ia măsuri.